

Сценарій свята

Написав Administrator

Четвер, 27 травня 2010 08:17 -

Світ навколо мене – це яскраві кольори життя, пташиний спів і запашні квіти, вимите дощами місто і залите сонячним промінням, усміхнені діти на дитячому майданчику і закохані молоді люди. Що може бути кращим за це? Все в світі тримається на любові. Хлопець і дівчина полюбили одне одного й вирішили одружитися, справити весілля. Цікавим є походження самого слова «шлюб». Спочатку це був «слюб» - єднання по любові. Як правило, на весіллі лунає багато пісень, які мали глибоко символічне значення.

У 9 класі ми ознайомились з обрядом українського весілля, його основними етапами, з весільними піснями. Нам пощастило взяти участь у фольклорній експедиції в с. Телепино Смілянського району, що на Черкащині. Ми спілкувалися з місцевими жителями і записували весільні пісні. За своїми враженнями і побаченим я склав сценарій.

Учень. У сиву давнину, коли життя людське плинуло за установленими звичаями в одноманітному ритмі земних турбот, народ склав при-слів'я: «Чоловік тричі дивний буває: як родиться, жениться і вмирає». І справді, на життєвій стежині в на-звані моменти людина ставала цент-ром загальної уваги, саме їй віддава-лася шана, заради неї влаштувало-ся веселе свято чи сумна тризна. Не-мовля ще не усвідомлює цієї шани, а тому, хто пішов з життя, не потрібні вже ніякі відзнаки. Тож і виходило, що справді дивною була людина, як гуляла весілля.

Учениця. Декілька днів молодята, що одружувалися, були головними героями складного, часом урочисто-го, часом сумного, а здебільшого ве-село-го, сповненого дотепів і жартів драматичного дійства, в якому брало участь багато людей. Усе дійство, подібно до античних театральних вистав, супроводжував хор, викону-вався складний ритуал. Відбувалася знаменна подія і в житті молодих, і в житті двох родів — утворювалася но-ва сім'я.

Учень. Свій початок весільні обря-ди беруть з часів родинно-общинно-го ладу та князівської епохи. А у весільних піснях зберігається відгомін релігійного культу сонця, місяця, зірок, яким поклонялися ще слов'яни-язичники. В міру історич-ного віддалення від них обряди все більше переходили в звичаї.

Учениця. Традиційне українське весілля складається з трьох частин, які багато в чому повторюються: сва-тання, заручення і власне весілля.

Учитель. З деякими елементами ук-раїнського народного весілля ми і познайомимо вас. В п'ятницю, в хаті молодої, збира-лась молодь на так званий дівич-вечір.

Чути пісню «І шумить, і гуде...». Тітка Олена з відрами заходить до ха-ти (на дворі чути спів дівчат). Тітка ставить відра і говорить: «Дівчата співають десь, може й до нас зайдуть, бо сьогодні дівич-вечір». Чути голоси дівчат: вони, сміючись, стукають у двері і заходять до хати.

Одна з дівчат. Добрий вечір, тітонь-ко Олено!

Як Ваше здоров'ячко, як живеете?

Оце з дівчатами вирішили завітати до Вас на дівич-вечір.

Тітка Олена запрошує дівчат сіда-ти. Дівчата сідають, співаючи.

Пісня: «Ой на горі два дубки...».

Коли проспівали дівчата цю пісню, запитують:

«Тітонько, а ви були закохані, як тоді парубки з дівчатами гуляли?».

Тітка. Добре, добре, дівчата гулялось. Оце дивлюсь я на Вас та й дивуюсь, чого це ви поприходили без па-рубків?

Сценарій свята

Написав Administrator

Четвер, 27 травня 2010 08:17 -

Дівчата. Та хіба ж це парубки?

Тітка. Ну добре, добре. Дуже вже ви до них прискіпуетесь.

А в наш час жодна дівчина без па-рубка не ходила на гуляння та ще й без пісень.

Давайте краще заспі-ваємо. (Пісня).

Тітка говорить, що дівчата її зовсім зажарили своїми питаннями.

Одна з дівчат. Тітонько, погадайте на щастя і на долю.

Тітка (задумуючись). Добре, але ви повинні допомогти мені у цій справі.

(Бере миску здорову, дає кожній дівчині човник із маленькою свічкою, одна за одною вони човники опуска-ють на воду, а тітка нахилилася над мискою і над дівчатами, і щось їм го-ворить за їх майбутнє життя. Одна з дівчат піднімається і плаче. Тітка її заспокоює).

Чути стукіт у двері, стукають хлопці:

«Чи можна зайти до хати?»

Дівчата і тітка. Заходьте, хлопці, на вас чекаємо.

(Хлопці хвальковито заходять, див-лячись на дівчат).

Одна з дівчат. Тут нам тітонька ро-зповідала, які колись були парубки співучі та гарні.

Про Вас цього не скажеш. Мабуть, і співати не вмієте, не те, щоб і танцювати.

Один з хлопців. Ми хочемо подиви-тись на що здатні самі, а тоді й себе покажемо!

Давайте краще заспіваємо.

Звучить пісня «Ой під вишнею...».

Одна з дівчат. Розкажіть, як свата-ли нашу Галю.

Сцена з п 'єси «Назар Стодоля» Т.Г.Шевченка.

Галя (вбегає в восторге). Приїхали, приїхали!

(вздвогнув). Оце ж як ти мене злякала! Піди у свою кімнату та прийдеш, як кликну

Хома. Галя . Чого у кімнату? Я тут зостанусь, ніхто не побачить.

Хома. Незвичайно: закон не велить.

Галя. Ну, так я піду? (Уходить.)

Хома с важністю садиться за стол. За дверью стучат три рази. Входят два свата с хлебом и, низко кланяясь хозяину, кладут хлеб на стол.

Свати. Дай, Боже, вечір добрий, вельможний пане!

Хома. Дбривечір і вам. (Дає знак свату. Тот кланяється. Хома шепчет ему на ухо и потом продолжает.) Добривечір, люди добрі! Просимо сідати; будьте гостями. А відкіля се вас Бог несе? Чи здалека, чи зблизька? Може, ви охотники які? Може, рибалки або, може, вольнії козаки?

Сват (тихо покашливает). І рибалки, і вольнії козаки. Ми люди німецькії, ідемо з землі турецької. Раз дома у нашій землі випала пороша. Я й кажу товаришу: «Що нам дивиться на погоду? Ходім лише шукати звіриноного сліду». От і пішли. Ходили-ходили, нічого не знайшли. Аж гульк – назустріч нам іде князь, підніма у гору плечі і говорить нам такії речі: «Ей ви, охотники, ловці-молодці! Будьте ласкаві, покажіте дружбу. Трапилась мені куниця – красна дівиця; не їм, не п'ю, і не сплю від того часу, а все думаю, як би її достати. Поможіть мені її піймати; тоді чого душа ваша забажа, усе простіте, усе дам: хоч десять городів, або тридцять дев'ять кладів, або чого хочете». Ну, нам того й треба. Пішли ми по слідам, по всім городам, по усіх усюдах, й у Німеччину, і у Туреччину; всі царства й госуларства пройшли, а все куниці не знайшли. От ми й кажемо князю: « Що за диво та звірюка? Хіба де кращої нема? Ходім другої шукати». Так де тобі! Наш князь і слухати не хоче. «Де вже, -- каже, -- я не з'їздив, в яких царствах, в яких госуларствах

Сценарій свята

Написав Administrator

Четвер, 27 травня 2010 08:17 -

не бував, а такої куниці, сиріч красної дівиці, не видав». Пішли ми вп'ять по сліду і якраз у се село зайшли; як дражнять його, не знаємо. Тут вп'ять випала пороша. Ми, ловці-молодці, ну слідить, ну ходить; сьогодні вранці встали і таки на слід напали. Певно, що звір наш пішов у двір ваш, а з двору в хату та й сів у кімнату; тут і мусимо піймати; тут застряла наша куниця, в вашій хаті красная дівиця. Оце ж нашому слову кінець, а ви дайте ділу вінець. Пробі, оддайте нашому князю куницю, вашу красну дівицю. Кажіть же ділом, чи оддасте, чи нехай ще підросте?

Хома (притворно с сердцем). Що за напасть така! Відкіля се ви біду таку накликаете!

Галю! Чи чуєш, Галю! Порай же, будь ласкава, що мені робити з оцими ловцями-молодцями.

Галя виходиш на средину светлиці, останавлиеається и, стьгдлиео потупив глаза, перебираєш пальцями передник.

Хома. Бачите ви, ловці-молодці, чого ви натворили? Мене старого з дочкою пристидили!...Гай-гай! Так ось же що ми зробимо: хліб святий приймаємо, доброго слова не цураємося, а за те, щоб ви нас не лякали, буцім ми передержуємо куницю, або красну дівицю, вас пов'яжемо. Прийшов і наш черед до ладу слово прикладать. Ну, годі ж тобі, дочко, посупившись, стояти; чи нема чим сих ловців-молодців пов'язати? Чуєш-бо, Галю? А може, рушників нема? Може, нічого не придбала? Не вмiла прясти, не вмiла шити - в'яжи ж, чим знаєш, - хоч мотузком, коли ще й він є.

Галя уходиш в свою светлицу и немедленно возвращается, неся на серебряном блюде два вышитые полотенца, и кладет на хлеб, принесенный сватами; потом подходит к отцу и низко кланяется и целует руку; потом берет блюдо с полотенцами и подносит к сватам - сперва одному, потом другому. Свати, взявши полотенца, кланяются Хоме. Сват. Спасибі ж батькові, що свою дитину рано будив і усякому добру учив. Спасибі й тобі, дівко, що рано вставала, тонку пряжу пряла, придане придбала.

Галя берет полотенца и перевязывает через плечо одному и другому, потом отходит и робко поглядывает на двери.

Хома. Догадався, догадався! Ти хочеш і князя зв'язати. нехай завтра обоє його зв'яжемо.

Бач, мабуть, злякався, що не показався. Стривай, попадешся, не втечеш!

Сват. Він і сам прилетить, як зачує, що так похваляється.

Хома. Ну, поки вже долетить, нам нічого ждати. Просимо сідати. Що там є, поїмо: що дадуть,

поп'ємо та побалакаємо дещо. А тим часом ти, Галю, не гуляй, в корці меду наливай та гостям піднеси хліба-солі, проси з привітом і з ласкою.

Свати чинно садяться за стол. Галя принимает от отца чарку и флягу и подносит старшему свату. Сват не принимает.

Сват. Ми вам такої халепи натворили, що боїмося, щоб ви нас не потруїли...

Призволяйтесь самі. (Кланяється)

Галя, посматривая на отцаробко и стьдливо, подносит к губам и подает свату.

Сват. (подняв чару)

Тепера так! Пошли ж боже нашим молодим щастя, і багатства, і доброго здоров'я, щоб і внуків женити, і правнуків дождати..

Одна з дівчат. А де ж наша молода?

Мати. Та ось же вона, проходите сюди, дівчатонька.

Сценарій свята

Написав Administrator

Четвер, 27 травня 2010 08:17 -

Дівчата. Ой, який гарний вінок...

— А стрічки рожеві..., голубі, червоні..., сині...

Дівчата в цей час починають співа-ти, готуючи наречену до одягання (ма-ти розчісує косу, дівчата прикріпля-ють стрічки, вінок).

Чим тобі я, ненько моя, не вгодила,

Що ти мене з дружечками й одрядила.

Одрядила, ненько моя, з дружечками,

Уквітчала русу косу квіточками.

Пісня. Горіла сосна, палала,

Під нею дівчина стояла 2 р.

Дівчата починають прикрашати стрічками, паперовими квітами вільце (гільце), ходячи навколо нього і нареченої в хороводі.

Пісня.

Не стій, сосно, край дороги

Та рано-рано, та ранесенько,

Ой коли стоїш, розвивайся

Та рано-рано, та ранесенько.

(Сцена викупу нареченої нареченим).

Один з хлопців. Дівчата, а чуєте, дівчата? Молодий у нас гарний, та сумний. Не може відшукати свою на-речену. Чи не тут наша красуня?

(Дівчата показують наречену).

Дівчата у відповідь:

— Поки молода наша...

(Виводять її наперед гурту дівчат).

— А щоб була ваша —

Давайте викуп.

Хлопці шушукуються, потім діста-ють пляшку з молоком, зверху со-сна.

— Ось..., ну як?

Дівчата.

- Ні, ні... Це залиште для себе...

Викуп має бути солідний...

Хлопці. А ось це? (Чіпляють разки намиста). :

— Ох і дівчата!

Дівчата. Ой-ой-ой... Яка краса!

— Дуже гарно...

— Але ж мало..

— Давайте, хлопці, гроші...

Хлопці радяться, потім сиплють жменю мідяків. Водночас починає звучати пісня:

Нащо було за боярів брати,

Щоб грошей не мати.

Треба було намолотити,

Щоб грошей заробити.

Не стій, молодий, за плечима

З чорними очима.

Всунь руку у кишеню,

Вийми грошей цілу жменю.

Сценарій свята

Написав Administrator

Четвер, 27 травня 2010 08:17 -

Хлопці вивертають кишені, сип-лють монети у шапку...

Дівчата. Ой, дівчата, гроші...

— Та й багато. Оце парубки...

— Оце бояри... золото, а не хлопці.

— А де ж ваш молодий?

Хлопці. Та ось він (хлопці виводять нареченого).

Дівчата. А ось і наша красуня!

Розправляють стрічки, вінок. Підводять наречених, ставлять по-ряд. Молоді підходять до батьків.

Наречений. Благословіть нас, тату і мамо, на подружнє життя.

(Стають на коліна. Батьки благос-ловляють зерном, хлібом). Батько з хлібом стоїть, мати по-сипає дітей зерном:

Сиплю на вас жито,

Щоб довго вам жити.

Ще й пшеницю яру,

Щоб горя не знали.

Сиплю на вас просо, ,

Щоб мирно жилося.

Сиплю на вас овес,

Щоб гордився вами рід увесь. Мати бере в батька хліб — коровай і ним благословляє молодих.

— Благословляю вас хлібом-сіллю на вічну любов, на сімейне щастя. Не цурайтесь праці, та й хліб буде на столі.

Молоді піднімаються, тричі бать-кам кланяються, цілують хліб. Мати дає хліб нареченій, яка кладе його на стіл, за який вона з нареченим сідає. Звучить пісня для молодих.

Зеленее жито, зелене,

Хороші гості у мене.

Зеленее жито женці жнуть,

А вже тії гості в хату йдуть. Молодь дякує за гостинність, щедрість батьків нареченої.

— Спасибі вам, добрі люди, за гос-тинність...

— ... щиро дякуємо!

— ... нам додому пора:..

Звучить пісня «Куди б я не їхала, ку-ди б я не йшла...».